

สารบัญ

บรรณาธิการแถลง (๕)

คำนำของภริยา (๗)

คำนำ (๙)

คุณูปการทางปรัชญาของสมັคร บุรวาต (๑๑)

บทที่ ๑ (๑)

แนวทางและสาขาต่าง ๆ ของวิชาปรัชญา คำว่าปรัชญา ความแท้จริงอันติมะหรือจิตปรัชญาไม่ใช้การคิดจากความว่างเปล่า ความรู้ของสัตว์ได้จากการรับรู้ วิวัฒนาการของระบบรับรู้ความรู้ของมนุษย์ได้จากกิจรับรู้ เครื่องมือในกายและนอกกาย วิวัฒนาการทางปัญญา แนวทางที่แท้จริงของปรัชญา โลกทัศน์และหลักคิด สาขาต่าง ๆ ของวิชาปรัชญา ญาณวิทยา ภาววิทยา อภิปรัชญา คุณวิทยา สุนทรศาสตร์ สังคมปรัชญาหรือปรัชญาการเมือง ตรรกวิทยา วิธีการวิทยาศาสตร์ ปรัชญากับวิทยาศาสตร์ วิวัฒนาการของปรัชญา เทียบประวัตติศาสตร์กับสังคมลัทธิต่าง ๆ ของปรัชญา พวกลัทธินิยมต่าง ๆ สลัทธินิยม จิตนิยม ประจักษ์นิยม สัจนิยม สัมบูรณ์นิยม วิวัฒนาการนิยม

บทที่ ๒ (๒๖)

ปรัชญาประเภทวิญญานนิยม มนุษย์ก่อนประวัติศาสตร์ ยุคมนุษย์ถ้ำหินเก่าเนแอนเดอร์ธัล มนุษย์โครมานญอง วิญญานนิยมขั้นปฐม ภาษาภาพ ประเพณีฝังศพและศาสนาแรกคลอด ข้อคิดเรื่องวิญญาน การเช่นไหวบูชา บรรพบุรุษ ยุคชุมชนบุพกาลตอนแรก ระบบแต่งงานหมู่ นิสัยกินคน ประเพณีฆ่าคนบูชายัญ มนุษย์นีโอลิติกกับ

เครื่องมือหินขัด สุนัขกับสัตว์เลี้ยง กำเนิดเลขคณิต
ศาสนานูชาเทวดาสัตว์ ลัทธิใช้สัตว์เป็นยี่ห้อของเผ่า
การค้นพบกลีกรรรมศาสนานูชาเทพีและลัทธิแม่เป็นใหญ่
ยุคนีโอลิติกตอนปลาย การรบบพุ่งระหว่างเผ่า กำเนิด
ลัทธิปิตุลาธิปไตย กำเนิดของรัฐและระบบทาสกำเนิด
ความยากเข็ญในโลก ระบบฆ่าคนเช่นบรรพบุรุษ ระบบ
สร้างผีจากคน กำเนิดดาราศาสตร์ที่เรียกว่าโหราศาสตร์
กำเนิดไซติยศาสตร์และลัทธิโซคนิยม

บทที่ ๓

ยุคพระเวทของอินเดีย ชนชาติเร่ร่อนหรืออนอแมตส์ การ
ล่มของอารยธรรมโบราณ นอแมตส์เซมิติก จีน และ
อารยันยุคพระเวทในอินเดีย อารยธรรมลุ่มน้ำสินธุ
พระเวทเป็นคำกล่าวเบื้องต้นแรกของพวกอารยัน ตำรับ
พระเวท ฤคเวท เทพเจ้าและรากลษส คำว่าอารยะและ
กำเนิดอารยธรรมใหม่ คนป่าขัดแย้งคนเมือง ปรัชญาว่า
ด้วยสายเลือดและเชื้อชาติ แหล่งกำเนิดมนุษยชาติและ
น้ำท่วมโลก ยุคน้ำแข็ง และยุคน้ำแข็งละลาย ดินแดน
น้ำท่วมโลก. วิทยุญาณนิยมคือจิตนิยมอย่างหนึ่ง

บทที่ ๔

ยุคปัญญาทางปรัชญา กำเนิดปรัชญาสารนิยมหรือ
จิตนิยม การแปรโฉมของปรัชญาวิทยุญาณนิยม กำเนิด
จริยธรรม กำเนิดตรรกวิทยาแบบฉบับ สมัยการบังเกิด
ปรัชญาในยุคปัญญาทางปรัชญา ปรัชญาการเมือง

บทที่ ๕

ปรัชญาของอินเดียอารยันกับตราวิเตียน อารยธรรมลุ่ม
น้ำสินธุและคงคา วรรณนิยมในอินเดีย กลียุคในสมัย
พุทธกาล พระเวท ปรัชญาอุปนิษัท ลัทธิกรรมและอาตมัน

บุรุษหรือจิตมนุษย์ จริยศาสตร์ในพระเวทและอุปนิษัต-
โยคะในอุปนิษัต ปรัชญาสาขาอุปนิษัต ลัทธิสางขยะ ๒๕
ประการ ปรัชญามหาวิระหรือศาสนาชิน ปรัชญาเวทาน-
ตะ ปรัชญาของกฤษณะหรืออภวัตคีตา ลัทธิอาตมันและ
ชีวาตมัน พุทธิซิมหรือปรัชญาเถรวาทะ พุทธประวัติ
พุทธจริยศาสตร์ ปรัชญามหายานกับลัทธิเซ็น ลัทธิ
กรรมและเรื่องวรรณะในอินเดีย ศาสนาวิชฌู ศาสนา
ฮินดู อวตารของพระนารายณ์ ศาสนาคิวะ

บทที่ ๖

๑๓๑

ปรัชญาของจีน ชนชาติไต-จีน และถิ่นฐาน อารยธรรม
ลุ่มน้ำฮวงโหและแยงซีเกียง เล่าลือและลัทธิเต๋า ปรัชญา
ของขงจื้อ

บทที่ ๗

๑๔๐

ปรัชญาของกรีก นอแมตส์อารยันและพวกกรีก พวก
โรมันกับเฮซุคริสต์ อาหารบชั้นสู่อำนาจ อารยธรรมโรมัน
ล้มเพราะคนป่าเยอรมัน วิญญานนิยมของพวกกรีก
สสารนิยมอย่างหยาบของพวกกรีก เฮอราคลิตัส สสาร-
นิยมของเดโมคริตัส ปรัชญาของพวกโซฟิสต์ ปรัชญา
ของลัทธิสโตอิก ซอกราตีสและกรุงเอเธนส์ พลาโตและ
อะคาเดมี แอริสตอเติลและไลเซียม เอปิคุรัส ปรัชญา
ของลูกรีเซียส ดาราศาสตร์ของพวกกรีก ทฤษฎีวิวัฒนา-
การของพวกกรีก

บทที่ ๘

๑๔๐

ยุคกลางของยุโรป อารยธรรมโรมันกับอาหารบ กำเนิด
ระบบศักดินา นักปรัชญาออสเล็ม สมัยยุคมืดในยุโรป
นักปรัชญายิว นักปรัชญาสกอแลสติกส์ นอมีแนลลิสซิม
กับเรียลลิสซิม ยุโรปออกจากยุคมืดสู่ยุคฟื้นฟู ปรัชญา

การเมืองของธอมัสโม วิทยาศาสตร์เริ่มตั้งเค้าปรัชญา
ของบรูโน และระบบแผนนักปราชญ์ ปรัชญาการเมือง
ของแคมปานีลลา ปรัชญาของเบคอน กษัตริย์นิยมใน
ยุโรปเผชิญประชาธิปไตย

บทที่ ๙

๒๐๓

ปรัชญาทวินิยมของเดส์การ์ตส์ คำว่า **ปรัชญาสมัยใหม่**
ชีวประวัติของเดส์การ์ตส์ มติทางปรัชญา ความสงสัย
โดยทั่วไป ผลทางปรัชญาจากความสงสัย พระผู้เป็นเจ้า
และโลกคำสอนว่าด้วยเนื้อสาร

บทที่ ๑๐

๒๑๗

สสารนิยมของฮ็อบบส์ ชีวประวัติ สสารนิยมแบบกลไก
เรื่องพิชาน กาลเพทนาจารย์ คำสอนว่าด้วยองค์การของ
มนุษย์

บทที่ ๑๑

๒๒๕

สสารนิยมของสปีโนซา ชีวประวัติแนวคิดสสารนิยมของ
สปีโนซาสำรอย่างเดี่ยวคือพระเป็นเจ้า สารในรูปลักษณะ
ต่าง ๆ และการสำแดงตัว....ความเกี่ยวข้อง การเป็น
อิสระแต่ยังเกิดคู่ขนานกันไป ญาณวิทยาและจิตวิทยา
ของสปีโนซา พิชานประเภทต่าง ๆ และคุณค่าของพิชาน
จริยศาสตร์

บทที่ ๑๒

๒๔๒

ปรัชญาของล๊อค ชีวประวัติและผลงานทางปรัชญา
คุณภาพขั้นต้นและชั้นรอง ผลงานทางการเมือง และ
ปรัชญาการเมือง สัญญาประชาคม

บทที่ ๑๓

๒๔๘

โมนาดิสซึมของไล์บ์นิซ ชีวประวัติโมนาดิสซึม เอกภพ
กับโมนาด พระผู้เป็นเจ้าคือโมนาดสูงสุด โมนาดที่จำกัด

- โมนาดประเภทต่างๆ การค้นพบแคลคูลัส
- บทที่ ๑๔ ๒๕๘
- นิวตันและกฎวิทยาศาสตร์ ชีวิตประวัติเมคานิกส์ของ
ท็องฟ้า ทฤษฎีแสงสว่างวิชาเมคานิกส์
- บทที่ ๑๕ ๒๖๖
- โลกย่างเข้าสู่ยุคปัญญาทางวิทยาศาสตร์ การสะสมทุน
ทรัพย์ในยุโรป การปฏิวัติอุตสาหกรรมในอังกฤษ การ
ค้นพบสำคัญๆ ทางวิทยาศาสตร์ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘
การปฏิวัติในอเมริกาและฝรั่งเศส
- บทที่ ๑๖ ๒๗๕
- มโนภาพนิยมของเบอร์กลีย์ ชีวิตประวัติความแท้จริงคือ
ตัวฉัน และ มโนภาพของฉันทัน ประเภทของมโนภาพ
ปฏิเสศนิยมเกี่ยวกับสสาร ความแท้จริงตามการอนุมาน
โลกแห่งธรรมชาติ
- บทที่ ๑๗ ๒๘๙
- มโนภาพนิยมหรือปรากฏการณ์นิยมของเดวิดฮูม
ชีวิตประวัติ ทำที่ปรัชญารากฐาน มโนภาพนิยม ธรรมชาติ
ของเหตุและผล การกำหนดของจิต สิ่งนอกกาย คำสอน
เรื่องตัวตนและพระเป็นเจ้า
- บทที่ ๑๘ ๓๐๔
- ปรัชญาในสมัยปฏิวัติฝรั่งเศส ปรัชญาของวอลแตร์
ลาเม็ตตรี รูโซ สสารนิยมของดิดโรต์ เฮลเวเตียส
โฮลบัค ปรัชญาการเมืองของแซงต์ซิมอน ฟุเรีย
- บทที่ ๑๙ ๓๒๐
- ปรัชญาของคานต์ ชีวิตประวัติ ทำที่ปรัชญา วัตถุที่รู้ได้
เรื่องกาล การกินที่และกินเวลา เรื่องคาทิกอรีและ
ประเภทของคาทิกอรี การเกี่ยวข้อกลับกัน คาทิกอรี

เป็นอัครวิสัย ความจำเป็นของคาคีทอรี ตัวตนและวัตถุ
ภายนอก ธรรมชาติของตัวตน สิ่งโดยตัวเอง-รู้ไม่ได้
พระผู้เป็นเจ้าก็รู้ไม่ได้ การแก้ปัญหาของพระองค์
จริยศาสตร์ของคานต์ สังคมตัวตนอันเป็นอมฤต พระผู้
เป็นเจ้าย่อมมีอยู่ ระบบขัดแย้งภายในๆ ความคิดของ
คานต์

บทที่ ๒๐

๓๕๙

ปรัชญาในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ วิทยาศาสตร์ในคริสต์
ศตวรรษที่ ๑๙ เทคนิคในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ สังคม
ในคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙

บทที่ ๒๑

๓๗๙

จิตนิยมทางอัครวิสัยของฟิคเต้ ชีวิตประวัติ ทำที่ปรัชญา
ของฟิคเต้ แก่นปรัชญาของฟิคเต้-ปรัชญาอันแพร่หลาย
ของฟิคเต้ เทคนิคปรัชญาธรรมชาติของความแท้จริง
อันติมะ เรื่อง ตัวฉัน สากล

บทที่ ๒๒

๓๙๖

จิตนิยมทางอัครวิสัยของเฮลลิง ชีวิตประวัติ ส่วนประกอบ
ของเอกภพ สิ่งสัมบูรณ์คือธรรมชาติ สิ่งสัมบูรณ์คือสิ่ง
เดียวกับตัวเอง

บทที่ ๒๓

๔๑๐

เจตตนิยมของโซเป็นเฮาเออร์ ชีวิตประวัติ ทำที่ปรัชญา
เจตตนิยม โลกฐานเป็นมโนภาพหรือปรากฏการณ์โลก
ฐานเป็นเจตจำนง เจตจำนงเป็นความปรารถนาที่ไม่
สมหวัง ลัทธิทุนนิยมของโซเป็นเฮาเออร์

บทที่ ๒๔

๔๒๕

สัมบูรณ์นิยมของเฮกเกิ้ล ชีวิตประวัติ ทำที่ปรัชญาของ
เฮกเกิ้ล คำสอนว่าด้วยความแท้จริงอันติมะ ตรรกวิทยา

วิชาวิธี ความแท้จริงอันติมะเป็นจิตบุคคล พัฒนาการ
ของสิ่งสมบูรณ์ จริยศาสตร์ของเฮเกิ้ล ศิษย์ฝ่ายขวาและ
ฝ่ายซ้ายของเฮเกิ้ล

บทที่ ๒๕

๔๖๔

สสารนิยมเผชิญจิตนิยมแห่งคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ สสาร
นิยมของฟอยเยอร์บาค ปฏิฐานนิยมของออกุสต์ที่องต์
จิตนิยมคืนสู่ยุโรปอีกครั้ง สสารนิยมในเยอรมนีได้จัด
นิยม วิวัฒนนิยมของสเปนเซอร์ วิวัฒนาการของดาร์วิน
ลาม้ากกับดาร์วิน สสารนิยมวิชาวิธีในเยอรมนี สสาร
นิยมของดิทซ์เกิน สสารนิยมของเฮเกิ้ล จิตนิยมโต้สสาร
นิยมไดอเล็กติก เจตนนิยมของนีทซ์ เช่ ลัทธิใหม่ของ
อวีนาเรียส มีาคแก้ปัญญารัฐญาสองแง่ สสารนิยมของ
ดูห์ริงและลาฟาร์ก

บทที่ ๒๖

๕๐๓

วิทยาศาสตร์และเหตุการณ์ในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ สังคม
มนุษย์ในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ วิทยาศาสตร์ในคริสต์
ศตวรรษที่ ๒๐ การค้นพบใหม่ทางวิทยาศาสตร์ปรมาณู
ควรรักษาหน้าทางเทคนิค

บทที่ ๒๗

๕๑๘

ทฤษฎีความสัมพันธ์และปรัชญาตามหลัง ชีวิตประวัติของ
ไอน์สไตน์ ใจความของสัมพัทธทฤษฎี สูตรมวลแปลง
เป็นพลังงานความถ่วงตามสัมพัทธทฤษฎี นักฟิสิกส์
เอียงเข้าหาจิตนิยม ลัทธิพลังงานนิยม ชีวิตนิยม ลัทธิ
ไฮลิสม์ สสารนิยมทางชีววิทยา วิวัฒนาการแบบอุบัติ
อินทรีย์นิยมของไวท์เฮด จิตนิยมทางจิตวิทยา สสาร
นิยมทางจิตวิทยา ฟร็อยด์กับพัพลัอฟ

บทที่ ๒๘ ๕๕๐

สังนียมกับปฏิบัตินิยม การหักล้างของฝ่ายปฏิบัตินิยม
การหักล้างลัทธิสังนียมและสัมบูรณ์นิยม ปฏิบัตินิยม
ของเจมส์ ลัทธิความคิดเป็นเครื่องมือ สังนียมโต้ฝ่าย
หักล้าง สังนียมในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ จิตทางสังนียม
การหักล้างลัทธิจิตนิยมและศิษย์เบอร์กลีย์

บทที่ ๒๙ ๕๗๒

จิตนิยมโต้ฝ่ายหักล้าง จิตนิยมในปัจจุบัน จิตนิยมใน
ปัจจุบันโต้ฝ่ายหักล้าง ธรรมชาติทางกายภาพ พิจารณา
ร่างมนุษย์ กฎธรรมชาติ

บทที่ ๓๐ ๕๙๐

การหักล้างลัทธิสัมบูรณ์นิยมทางอภิปรัชญา ปรัชญาว่า
ด้วยความเปลี่ยนแปลง พิพุนิยมหักล้างสัมบูรณ์นิยม
สัมบูรณ์นิยมโต้ฝ่ายวิจารณ์ การหักล้างสัมบูรณ์นิยม
ฝ่ายบุคคลนิยม

บทที่ ๓๑ ๖๐๔

สัมบูรณ์นิยมในปัจจุบัน สัมบูรณ์นิยมโต้กลับ ความ
ชัดเจนร่วมหรือหมู่ ได้เรื่องความเปลี่ยนแปลง ปัญหา
สิ่งสัมบูรณ์เรื่องความดั่งาม สิ่งสัมบูรณ์กับพระผู้เป็นเจ้าของ
ตัวตนจำกัดกับตัวตนสัมบูรณ์ ตัวตนจำกัดเป็นอิสระ
ตัวตนจำกัดเป็นอมฤต ปรัชญาในปัจจุบัน

ภาคผนวก-ศัพท์ปรัชญา ๖๒๕